

Udskrift af retsbogen

Den 22. oktober 2018, kl. 10.00 blev retten sat af **Dommer**

■.

Retsmødet var offentligt.

Rettens nr. 99-3284/2018

Politiets nr. 4100-89130-00012-18

Anklagemyndigheden
mod

Tiltalte

CPR nr.

Ingen var mødt.

Dommen er anket til Vestre Landsret og indholdet af forklaringerne, som blev lydoptaget, optages i medfør af retsplejelovens § 712, stk. 1, nr. 3, i retsbogen.

Forklaringer:

Tiltalte har forklaret, at han er cand.silv. og uddannet indenfor skovbrug. Herudover arbejder han også med landbrug. Ejendommen **Adresse** ■ er hans ejendom, hvor der både er land og skovbrug. Han har 20 hektar skov og 120 hektar landbrug. Han går på jagt og har gjort det i nogle år, og herudover lejer han sin jagtret ud. Før den 16. april 2018 havde han stødt på dyr, som kunne være hunde, ulve eller hybrider men mest af alt, antager han, at det drejede sig om hunde med ulveblod. På ejendommen havde han set et par forældre og seks unger. Hans holdning til dyrene var, at de var en belastning. De følte sig ikke sikre i deres omgang med disse dyr. Det var store dyr, og de vidste ikke, hvad de kunne finde på, og hvad de ikke kunne finde på. I flere år havde dyrene truet både naboer og genboer samt børn i området. Den 16. april 2018 blev han ringet op af sin søn, **Vidne 2**, som var hyret til at køre på marken. **Vidne 2** ville høre, hvad han skulle lave og fortalte samtidig, at han havde et problem, idet arbejdet foregik på et vådt areal. Han sagde, at han ville komme over og se på det. **Vidne 2** fortalte også, at der var et vildt kreatur, som han ikke kunne jage væk. Han tilføjer, at han den 18. januar 2018 havde haft en blodprop, som tog pusten fra ham. Seks dage efter at være blevet syg, kom han hjem, og den 28. januar 2018 var han gået en tur med sin hund og fik nu samme symptomer som den 18. januar 2018. Han kunne mærke, at det ikke var godt og nåede hjem, inden han fik en ny blodprop. Hans hjertekapacitet var herefter på 15 %, og han var ikke "fit for fight" i april måned 2018. På baggrund af diskussionerne om ulve

tænkte han, at han var et let bytte for en ulv. Han tog derfor sin riffel med sig ned til marken og gik ind i traktoren til Vidne 2 og aftalte, hvordan marken skulle pløjes. Da han og Vidne 2 talte sammen så så han det dyr, som Vidne 2 havde forsøgt at jage væk. Dyret forsvandt ikke og viste en adfærd, der var anderledes end andre vilde dyrs adfærd. Andre dyr ville være løbet væk, hvis der lige foran stod et 30 tons stort køretøj, som prøvede at jage det væk, men det her blev stående. Da han skulle hjem, kørte han ned af en markvej for at forsøge at jage dyret væk ved at dytte efter det. Dyret opførte sig mærkeligt. Det gik rundt om bilen, og han tænkte, at dyret enten ville gå hen til den mark, hvor hans søn arbejdede eller hjem til gården. Han tænkte også på sin nabo, som var i slutningen af halvfyrdserne, og som et par år tidligere var blevet overfaldet af en ulv. Endeligt vidste han, at der i nabolaget var børn, som blev forfulgt af ulve, og at hans lejere ikke kunne lide at gå i området, når der var ulve. Ikke mindste tænkte han også på, at han selv kunne blive ædt. Han tilføjer, at ulven tidligere havde været tæt på hans hus, hvilket han kunne se på de fodspor, som var afsat. Han følte sig truet og tænkte, at samfundsstrukturen var ”ad helvede til” i et land, hvor fåreavlere og andre fik deres dyr spist. Han tænkte, at han havde evnen og påtog sig derfor også pligten. Han var frustreret og trykkede på aftrækkeren og skød på dyret tre gange. I skudøjeblikket sad han inde i bilen og befandt sig i en afstand af 60 – 70 meter fra ulven. Han var ikke steget ud, da han mente, at det i sig selv kunne være farligt. Ulven var på det tidspunkt hverken på vej til at angribe ham eller på vej væk. Hans søn blev heller ikke angrebet af ulven. Han kunne ikke stige ud af bilen og kørte efterfølgende hjem.

Han har videre forklaret, at han ikke mente, at han ville få noget ud af at ansøge om tilladelse til at skyde ulven, hvortil kom, at det ville tage lang tid.

Han blev foreholdt, at han ifølge en artikel fra dagbladet Holstebro-Struer den 11. marts 2017 skulle have udtalt, at hans indtægter ved jagtleje i området på grund af ulve kunne falde til det halve og anførte hertil, at citatet er delvist korrekt. Hans årlige indtægt ved udleje af jagtretten er på ca. 100.000 kr. om året, og ud over den mistede jagtleje, var der også frygten for dyret. Han omtalte dyret som en ulv, idet han på det tidspunkt ikke var opmærksom på, at det var en hybrid. Da han skød, skød han på en hund uden halsbånd. Han var ikke klar over, at dyret var en hvalp af det par, som han tidligere havde set på ejendommen.

Han har supplerende forklaret, at hans søn arbejdede på marken og havde svært ved at komme ud og håndtere traktorens plov på grund af ulven. Han tilføjer, at der gælder en almindelig norm om, at man skal tage vare på sin familie. Han har ikke tidligere skudt den slags dyr, selv om han har set dem mange gange og var bekendt med, at de var meget kontaktsøgende. Dyrene gik hos naboen efter foder til kattene, og naboen var blevet overfaldet i 2015. Ulven var kommet ud fra en vognport og havde væltet naboen

omkuld. Naboen var gammel spejdersoldat og troede, at han kunne holde den, men det kunne han ikke. Han regner med, at der er 60 – 70 kameraer, som er sat op for at filme ulve, og i nærheden af de kameraer er der fundet foder til ulve. Han har kendskab til en episode, hvor en dreng var kommet hjem fra skole. Drengen vurderede, at der 20 – 30 meter borte gik en ulv. Drengen gik hjemad, og ulven fulgte med. Episoden havde gjort drengen så utryg, at hans far senere måtte ændre arbejdstid for at køre ham til skole.

Han har yderligere forklaret, at diskussionen om, hvorvidt at det er en ulv eller ikke en ulv er kompliceret og svær at følge med i. Han har læst en artikel af en finsk professor om artsidentifikation. I den artikel sætter professoren spørgsmål ved, om der alene ved en undersøgelse af DNA kan findes frem til, om der er tale om en ulv.

Vidne 1 har forklaret, at han den 16. april 2018 fra omkring klokken fem var på skovtur sammen med **Person**. Han ville filme ulve, som han havde gjort det mindst 25 gange før. Det sted, hvor de lå, var et interessant sted, idet det var der, hvor ulvene var. Han havde tidligere set ulve på det sted ni gange før og havde set op til tre eller fire ulve af gangen. Det var mest hvalpe, men en enkelt gang havde han også set faderen. Han havde betragtet ulvene i en afstand af cirka 100 meter. De sad bag en væltet træstub. Ved otte-tiden så de tre ulve, som legede på marken. Det var tre unger, og måske kom der en fjerde til. På et tidspunkt blev den ene af ulveungerne kanøflet af de andre og gik derfor op til enden af marken for at få fred. En traktor pløjede en mark, og den ulv, som havde forladt de andre, blev presset op i det ene hjørne af traktoren og prøvede at komme væk. Fra den anden side kom en Toyota kørende omkring kl. 14.15. I bilen sad en mand, som tog sigte og skød på ulven. Ulven blev ramt af det første skud. Manden skød herefter hurtigt to gange efter hinanden mod ulven uden at ramme. Ulven forsøgte at rejse sig op og løb vel 150 meter væk, før den lagde sig ned og døde. Selv om ulven var ramt, vendte bilen straks om og kørte væk. Han mener, at det dyr, som de så, var en ulv. Ulven var ikke aggressiv. Den gjorde alt for at komme væk, men den kunne ikke komme væk.

Han har supplerende forklaret, at han er et naturmenneske og har jagttegn. Herudover er han ikke ”naturuddannet”. Da ulven gik på marken, var der på den ene side en traktor og den anden side en bil. Der var til de andre sider et naturligt skel og ikke noget, som direkte hindrede den i at løbe den vej. Han anslår, at han på skudtidspunktet var ca. 200 meter fra ulven. Tidligere havde han været i en afstand af 50 – 75 meter fra ulvene. Han kom en del i området og har hørt, at der ligger meget madaffald i form af f.eks. griseknogler, men han ved ikke, hvem der har lagt det. Det er i hvert fald ikke ham.

Vidne 2 har forklaret, at han er 34 år gammel og kører traktor. Han bor i den såkaldte ulvezone, som er udpeget mellem Holstebro,

Grønberg og Ulfborg og har både set og været i nærheden af nogle hybrider. Hybriderne havde været aggressive i to tilfælde. Den 16. april 2018 skulle han pløje mark. For enden af læhegnet, konstaterede han, at der lå en hybrid på marken. Han skulle ud af traktoren for at klare noget sikkerhedsmæssigt og prøvede derfor at jage dyret væk ved at køre efter den. Dyret trak sig imidlertid ikke, og han kørte derfor rundt for at ramme det. Det hjalp ikke, og han måtte køre væk for at ordne traktoren. Dyret gjorde ikke mere, men han hæftede sig ved, at dyret var aggressivt og antager, at dyret anså ham for at være et byttedyr. Før det tidspunkt havde han set en ulv på afstand. Halen på en ulv passede med halen på det dyr, som han så den her dag, hvorimod dyrets hovedholdning ikke passede med en ulvs hovedholdning. Han satte sig ind i tingene og fandt ud af, at de ulve, som render rundt i Danmark, Tyskland og Polen er 25% hunde, hvilket er dokumenteret ved DNA tests.

Han har videre forklaret, at han har haft ulve i sin have det sted, hvor han boede før og også kendskab til en ældre nabo, som blev overfaldet af en ulv. Ved den lejlighed ringede naboen til ham, og han var der et par timer efter overfaldet. Han tog billeder og det viste spor efter en ulv, som også havde også været inde. Naboen ville på grund af besværet ikke anmelde det. Herudover har han også hørt om drengen, som blev fulgt på vej af en ulv.

Vidne 3 har forklaret, at han er uddannet som biolog og ansat i miljøstyrelsen, hvor han har arbejdet i 26 år. Han beskæftiger sig med artsbeskyttelse og invasive arter. Han har beskæftiget sig med ulve, siden den første ulv kom til Danmark i 2012, hvor den blev set i Thy nationalpark. På det tidspunkt blev ulvens identitet bekræftet bl.a. ved obduktion og DNA. Undersøgelserne viste, at den kom fra den sydøstlige del af Tyskland. En ulv er karakteriseret ved, at den er større end en hund. Den er ensartet og ser man det levende dyr har den lange ben, en bestemt hovedholdning og samme farve. Det tyske Senkenberg Institut har et DNA register, hvor man får prøver ind fra alle de ulve, der er undersøgt. I det her tilfælde blev der også sendt en prøve til instituttet, og konklusionen på den prøve var, at det var en hun-ulv med danske forældre.

Han blev foreholdt et stamtræ over dyret og oplyste, at det er lavet af Naturhistorisk museum. Det nummer, som er anført, er det nummer, som Senkenberg Instituttet har givet det. Han har hørt om hybrid ulve, men den her artsbestemmelse er lavet på kerne DNA og viser, at det er en ren ulv.

Han har videre forklaret, at der siden 2012 kontant har været i ulve i Danmark og anslår, at der nu er ca. fem voksne ulve i Danmark. I 2017 var der et hold ulve, som fik hvalpe. Kort efter ulvenes fødsel var der nogle, som tog billeder af ungerne og kunne konstatere, at antallet af unger var otte. En af de ulve, som blev skudt den 16. april 2018, var hvalp af det kuld unger. De øvrige er genfundet i Tyskland og en er kørt ihjel. Det er alt sammen konstateret på baggrund af DNA analyser. Ulve er vilde dyr og generelt truet i EU. Derfor er den også fredet. Ved at skyde en ulv forsinker

man ulvens mulighed for få rodfæste i Danmark. Der er lavet en forvaltningsplan for at få retningslinjer for ulven. Ulven er naturligt forekommende i Danmark, og den har tidligere været i hele landet, men blev skudt og fordrevet, inden den kom tilbage. En ulv er ikke bange for biler, og en af de største dødsårsager for ulve er, at de bliver kørt over. Hvis man kommer kørende og stiger ud af bilen, vil ulven flygte. Den reagerer ikke på biler men på lugt og lyd.

Han blev forevist det videoklip, der er taget af ulven, og anførte, at ulven virker rolig. Der er ikke noget problematisk ved den. En "problemulv" er en ulv, som tager får gentagne gange og som nærmer sig mennesker på en uhensigtsmæssig måde. Han blev foreholdt et regulativ om regulering af ulv, og anførte, at Miljøstyrelsen afgør, om en ulv er en "problemulv", og om der skal gives tilladelse til at skyde den. Han er ikke bekendt med, at der er indgivet anmeldelse om en "problemulv" i **By**.

Han har supplerende forklaret, at han som biolog har kendskab til dyrs adfærd. Det er ikke normal adfærd for en ulv at følge efter en gående dreng. Han har hørt, at der i Tyskland er kritik af at fastlægge et dyrs identitet alene ved hjælp af kerne-DNA. Den kritik er rejst af et institut, der ikke som Senkenberg Institutet alene har vilde dyrs genetik som speciale. Han har ikke kendskab til de DNA analyser, der er lavet af forældrene eller bedsteforældrene til den her ulv. Når en ulv ser et menneske, vil den normalt flygte så lang væk, at den føler sig sikker og vil afhængig af omstændighederne sædvanligvis søge ind i et hegn og forsvinde. Ulven har en god lugtesans, og den lugter formentlig bedre end en politihund. Det vil være usædvanligt, hvis ulven ikke forsvandt fra marken efter at have fået færd af fotografierne, men om den havde fået færd af dem, vil afhænge af vindretningen.

Han har ikke kendskab til, at der sker fordring af ulve i form af oversavede griseknogler i området. Man må ikke fodre ulve, og hvis man gør det, kan man vænne ulven til at komme til et bestemt sted at finde føde. Han kan ikke svare på, om ulven i Danmark er i fremgang, men umiddelbart er det i øjeblikket status quo. Ulve har deres territorier, og nogle forlader landet, hvis de forstyrres. Der er ikke flere ulve end naturen kan bære i Danmark. Han har om "problemulve" forklaret, at der skal være gentagne episoder, før de siger, at det er en problem ulv, og de skal være sikre på, at det er den samme ulv, der har skabt problemerne. De har i alt modtaget en enkelt ansøgning om tilladelse til at regulere for en "problemulv", men ham bekendt blev der ikke givet tilladelse hertil.

Vidne 5 har forklaret, at han er nabo til tiltalte og har været det i mange år. Han har landbrug og lejer jorden ud. Han har ikke tal på, hvor mange gange, at han har set ulve i området, men det drejer sig om mange gange og mest omkring sit eget hus. De går på græsplænen i 10 – 15 meters afstand. Han er ikke selv utrygt, men det er utrygt, hvis han har oldebørn på

besøg. For et par år siden gik han udenfor og hørte, at der var ballade i maskinhuset. Han ville ind og se, hvad der foregik og pludselig blev han ramt i brystet af en ulv med forbenene. Han regner med, at den var gået ind i maskinhuset gennem et vindue, og at den forsvandt med det samme. Han blev ikke bidt. Efter episoden ringede han til tiltalte og **Vidne 2**. Det var på sporene tydeligt, at dyret havde gået rundt i maskinhuset. De indberettede ikke episoden, idet han ikke ønskede al den tumult, som det ville medføre.

Vidne 4 har forklaret, at han første gang stiftede bekendtskab med ulven i forbindelse med en jagt, hvor de så en ulv. I august måned så de tre hvalpe i haven, og en gang så hans kone en ulv i haven. En dag i december 2017 ringede hans søn, som var 13 år gammel. Sønnen var steget af bussen og skulle gå 500 meter hjem. I skovbrynet 50 meter væk, gik der en ulv. De havde talt om ulve, og hans søn vidste, at han skulle gå stille og roligt. Ulven fulgte hans søn hele vejen. Den følgende dag ville sønnen ikke rigtig i skole, og de måtte køre ham. Efter en uge troede de, at han ville gå i skole igen, men de blev ringet op af skolen, som fortalte, at han ikke kom i skole. Det endte med, at han måtte tale med sin arbejdsgiver for at få en ordning, hvor han kunne køre ham i skole. De bad i januar måned kommunen om lov til at få skolebussen til at komme forbi, men det blev af trafikmæssige årsager afvist. De indberettede ikke episoden til naturstyrelsen. Efter, at der er kommet medieomtale, har det ændret sig, og bussen kommer nu og henter hans søn. Episoden har været omtalt i lokalsamfundet, hvor også andre har været berørt af ulve.

Sagen sluttet.

Retten hævet.

Dommer